

بسم‌الله

آئین نامه برگزاری دوره ترکیبی MPH در رشته‌های دکتری حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان (MD-MPH,DDS-(MPH,PharmD-MPH)

(دانشکده بهداشت)

طبق ماده سوم آیین نامه تسهیلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی ویژه استعدادهای درخشنan مصوب جلسه شورای هدایت استعدادهای درخشنan وزارت متبوع (مصطفی ۱۳۹۳) که جهت اجرا به کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ابلاغ و لازم الاجرا اعلام شده است "دانشجویان استعداد درخشنan دوره دکتری حرفه‌ای، مجازند در صورت داشتن حداقل معدل ۱۷ در دو نیمسال تحصیلی و تایید استاد راهنمای، به طور همزمان در یکی از رشته‌های کارشناسی یا دوره عالی بهداشت عمومی (MPH) دانشگاه‌های کشور در همان شهر محل تحصیل رشته اول پردازنند." طبق تبصره ۱ دانشجو پس از ورود می‌باشد و احداثی درسی از هر دو رشته را به نحوی اخذ نماید که در مدت مجاز تحصیل در رشته اول، هر دو رشته را به پایان برساند.

این آئین نامه که چگونگی اجرای برنامه ترکیبی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان را مشخص می‌کند، با بررسی جامع برنامه دوره عالی بهداشت عمومی (MPH) مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳۶۳/۴/۲۵، برنامه دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی، سیستم‌های مختلف آموزشی دوره مذکور در جهان و با توجه به شرایط دانشگاه علوم پزشکی اصفهان تهیه شده است. منظور از تشکیل و برگزاری این برنامه تربیت پزشکان، دندانپزشکان و داروسازانی است که علاوه بر دارا بودن نگرش، معلومات و مهارت‌های مورد انتظار رشته خود، در زمینه‌های نگرش سیستماتیک و زیر بنایی و جامعه نگر بهداشتی و تبحر و توانایی نیل به اهداف بهداشت عمومی، مبارزه با بیماری‌ها، مدیریت بحران بیولوژیک طبیعی، نوپدیدی و بازپدیدی بیماری‌ها، بیوتوریسم و سوانح و بلایا دانش و مهارت لازم را کسب نمایند.

مقدمه

از آن جا که پرورش استعدادهای درخشنan، یکی از عمدۀ ترین اهداف ویژه برنامه‌های وزارت بهداشت به شمار می‌رود، به منظور تقویت نگرش زیربنایی بهداشتی در دانشجویان استعداد درخشنan و با توجه به تعریف بهداشت عمومی که شامل "مجموعه دانش و هنر پیشگیری از بیماریها و تأمین، حفظ و ارتقای سلامتی و توانمندی بشر با استفاده از تلاش‌های دسته جمعی منجر به توسعه جامعه" است، حوزه معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به استناد آیین نامه تسهیلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی ویژه استعدادهای درخشنan مصوب جلسه شورای هدایت استعدادهای درخشنan وزارت متبوع (مورخ ۸۹/۱۲/۳) امکان تحصیل همزمان دانشجویان استعداد درخشنan در دوره عالی بهداشت عمومی (Master of Public Health) را در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور فراهم ساخته است". در طول این دوره توانمندی‌های فراگیران به گونه‌ای ارتقاء خواهد یافت که قادر باشند در

عرضه های عملی به انجام پژوهشها و اجرای مداخلات مرتبط با سلامت و بیماری و به کارگیری راهکارهای ارتقای سلامت و مدیریت خدمات بپردازند.

ماده ۱: فلسفه

هر چند دانشجویان دوره های دکترای حرفه ای، بسیاری از دروس زیربنایی مرتبط با بهداشت گرایی و پژوهش محوری را در دوران علوم پایه، می گذرانند ولی وسعت دامنه دروس اختصاصی در سال های بعد باعث فاصله گرفتن از این اهداف می شود و لازم است با اجرای دوره های تكمیلی به توانمند سازی آنان در این زمینه پرداخته شود.

ماده ۲: تعریف

دوره عالی بهداشت عمومی (MPH) دوره تحصیلات تکمیلی با هدف تربیت افراد متبحر در زمینه های بهداشت عمومی و با تأکید بر بعد کاربردی آن است و برگزاری این دوره فرصت کسب توانمندیهای لازم در راستای انجام پژوهشها و اجرای مداخلات و مدیریت در زمینه ارتقای سلامت را ایجاد خواهد نمود. اقدام وزارت بهداشت درخصوص تصویب دوره ترکیبی بهداشت عمومی و دکترای حرفه ای گامی مثبت در جهت تربیت نیروهای توانمند در زمینه های مطرح شده می باشد. مدرک-DDS MPH, PharmD-PMH, MD-MPH دانشجویان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و سلامت عمومی است. داروسازی گواهی MPH را نیز دریافت کنند.

ماده ۳: هدف برنامه

هدف اصلی این برنامه دستیابی به پزشکی جامعه نگر، سلامت نگر و پژوهش نگر است و با گذراندن این دوره، دانشجویان قادر خواهند بود برنامه های سلامت عمومی را در طیف وسیعی از شرایط و مؤسسات، مدیریت و ارزیابی نموده و توسعه دهنند. دوره MPH مهارت های مبتنی بر جمیعت، برنامه های ارتقای سلامت، پیشگیری از بیماری ها و مدیریت نظام ارائه خدمات سلامت را در دانشجویان تقویت می کند. هدف نهایی این برنامه ادغام شده، آماده کردن دانشجویان برای درک مناسب مسائل سلامت جامعه از جمله مسایل زیست-محیطی، رویکردهای پیشگیرانه به مشکلات سلامت، جنبه های اجتماعی و اقتصادی سلامت و ارائه خدمات سلامت، و توسعه نظام های خدمات سلامت است.

پس از اتمام موفقیت آمیز این برنامه انتظار می رود دانشجویان به اهداف زیر دست یابند:

- ۱- توانمندی شناخت مشکلات بهداشتی جامعه و علل آن، روش های شناسایی و تعیین نیازهای بهداشتی جامعه
- ۲- فraigیری دانش و مهارت های مدیریتی در سیستم های بهداشتی
- ۳- کسب توانایی ارزشیابی وضعیت سلامت جامعه
- ۴- فraigیری دانش و مهارت های مرتبط با ارائه راهکارهای ارتقای سلامت جامعه با تأکید بر سطوح پیشگیری
- ۵- فraigیری دانش و مهارت های مرتبط با اپیدمیولوژی بالینی و کاربرد آن و به کارگیری روش های مبتنی بر جمیعت در طراحی خدمات بالینی
- ۶- توانمندی تشخیص و تعیین زمینه های تحقیقاتی که منجر به بهبود و ارتقای وضعیت سلامت می شود.
- ۷- توانمندی آشنایی و به کارگیری اصول، مبانی و راهکارهای بهداشت حرفه ای و محیط در راستای حل مشکلات مرتبط با سلامت جامعه
- ۸- آشنایی با رفتارهای پر خطر و راهکارهای ارتقای سبک زندگی سالم در جهت تحقق و توسعه سلامت جامعه

ماده ۴: کمیته دوره MPH

به منظور فراهم آوردن زمینه و شرایط اجرای آئین نامه دوره MPH کمیته ای متشکل از: مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، معاون آموزشی دانشکده بهداشت، مسئول دفتر استعداد درخشان دانشگاه، معاون آموزشی دانشکده مدیریت یا نماینده ایشان، و نمایندگان دانشکده های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی تشکیل خواهد شد و در مواردی که نیاز به مصوبات شورای

آموزشی دانشگاه باشد، مصوبات کمیته MPH از طریق معاون آموزشی دانشکده بهداشت جهت تصمیم گیری نهایی به شورای آموزشی دانشگاه ارائه می گردد. شرح وظایف کمیته MPH عبارت است از:

- سیاست گذاری جهت بهبود مستمر کیفیت آموزش و پژوهش در دوره MPH
- تصمیم گیری در مورد فرآیند پذیرش دانشجو شامل چگونگی برگزاری آزمون مصاحبه، ظرفیت های اعلام شده و ....
- تصمیم گیری در خصوص موارد دانشجویی
- ارائه پیشنهاد و نظر به منظور ارتقاء فعالیت ها و اجرای سیاست ها و خط مشی های آموزشی مرتبط با دوره MPH در راستای مسئولیت های محوله
- برنامه ریزی برای فراهم شدن شرایط توسعه دوره
- برنامه ریزی برای بازنگری برنامه های آموزشی و پژوهشی دوره و ارائه پیشنهاد به مراجع بالاتر
- برنامه ریزی برای تشویق و حمایت از دانشجویان ممتاز
- ارزشیابی پایانی دوره پس از پایان اولین دوره و سپس هر ۲ سال
- ارزشیابی تکوینی به صورت ارزشیابی درس و ارزشیابی استاد با نظر فراغیران در پایان هر نیمسال
- بررسی و بازبینی هزینه تحصیل دانشجو

ماده ۵: ضوابط معرفی و ورود به دوره

واجدین شرایط از بین دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی بر اساس شرایط زیر انتخاب و پذیرفته می شوند:

الف) دانشجویان مقطع ICM و بالاتر که آزمون جامع علوم پایه را با موفقیت گذرانده و بیش از چهار ترم از قبولی ایشان در آزمون جامع علوم پایه نگذشته باشد. در خصوص دانشجویان رشته داروسازی لازم است دروس علوم پایه را با موفقیت گذرانده باشند.
ب) دانشجویانی که واجد شرایط آین نامه استعداد درخشنان باشند.
ج) دانشجویانی که واجد هر دو شرط فوق باشند دارای امکان ثبت نام اولیه در این دوره می باشند.

ماده ۶: فرآیند پذیرش

- ۱: کلیه متقاضیان لازم است درخواست خود را طی تکمیل فرم تقاضا که شامل معدل، نمره علوم پایه و سایر موارد درخواستی اعم از فعالیت های پژوهشی و فرهنگی است به همراه CV بعد از پایان مقطع علوم پایه به دفتر استعداد درخشنان دانشگاه ارائه نمایند.
- ۲: دفتر استعداد درخشنان بر اساس مدارک ارائه شده و فرم امتیاز دهی مصوب کمیته دوره MPH امتیازات را محاسبه و بر اساس نمرات، دو برابر ظرفیت را جهت مصاحبه به دانشکده بهداشت معرفی می نماید.
- ۳: از کلیه واجدین شرایط که از طریق دفتر استعداد درخشنان (بر اساس امتیازات دانشجویان بر مبنای CV ارائه شده و فرم امتیازدهی) تعیین و معرفی می شوند توسط گروه منتخب مصاحبه به عمل خواهد آمد و پذیرش بر اساس ۵۰ درصد CV و معدل و نمره آزمون جامع و ۵۰ درصد نمره مصاحبه صورت خواهد گرفت.
۴. سوالات علمی بر اساس منابع معرفی شده که حداقل دو هفته قبل از زمان مصاحبه معرفی شده اند، تعیین خواهد شد و ۵۰ درصد نمره مصاحبه را به خود اختصاص خواهد داد.

۵. در صورتی که تعداد واجدین شرایط کمتر از ظرفیت سالانه باشد تصمیم گیری نهایی بر عهده کمیته دوره MPH خواهد بود. نمایندگان معاونت آموزشی دانشگاه، دانشکده بهداشت، مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (دفتر استعداد درخشنان)، و دانشکده های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و مدیریت در گروه منتخب مصاحبه دعوت می شوند.

۶. چک لیست مصاحبه توسط کمیته MPH تدوین و نهایی خواهد شد.
تبصره ۱) معرفی دوره ترکیبی و شرایط و ضوابط ورود به آن در زمان ثبت نام در دانشگاه و در جلسات معرفی دانشگاه برای دانشجویان جدیدالورود و قبل از آزمون جامع صورت خواهد گرفت.

ماده ۷: این برنامه در طول دوره متعارف دکترای حرفه ای برگزار می شود و دانشجویان هم‌مان با دروس برنامه دکترای حرفه ای، دروس برنامه MPH را می گذرانند. زمان برگزاری دوره به گونه ای تنظیم خواهد شد که در کلیه رشته ها دوره MPH پس از دوره علوم پایه و موفقیت در آزمون جامع علوم پایه شروع و حداقل ۶ ماه قبل از پایان اینترنتی خاتمه یابد. در صورتی که دانشجو موفق به گذراندن دوره در زمان مقرر نگردد، هرگونه عاقبت ناشی از خروج آئین نامه استعداد درخشنan به عهده دانشجو می باشد.

ماده ۸: تعداد واحدها

کلیه دروس اجباری دوره اعم از اصلی تخصصی و اختیاری بر اساس برنامه درسی دوره باید توسط دانشجویان گذرانده شود. برای دروسی که مشابه دروس دکترای حرفه ای است موضوع در شورای آموزشی دانشگاه بررسی و در صورت انطباق ۸۰٪ از سر فصل دروس، دانشجو در کلاسهای حضوری شرکت نکرده و تنها در آزمون نهایی شرکت می کند شرط قبولی در این دروس کسب نمره بالاتر از ۱۷ می باشد.

تبصره ۱) کلیه دروس به صورت ترمی و متناسب با نوع درس در بعد از ظهرها و روزهای پنجشنبه برگزار می شود. برای برنامه ریزی این موضوع باید اداره آموزش دانشکده بهداشت با اداره آموزش دانشکده های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی هماهنگی نماید.

تبصره ۲) تعداد واحدهای دوره با احتساب پایان نامه، معادل ۳۴ واحد طراحی شده است که در جدول پیوست آیین نامه منعکس می باشد.

تبصره ۳) به منظور ارائه واحدهای درسی از استادی دانشکده های بهداشت، مدیریت و یا سایر دانشکده ها استفاده خواهد شد.

ماده ۹: پایان نامه

نگارش پایان نامه آخرین بخش دوره MPH است که طی آن دانشجو موظف است زیر نظر استاد راهنما به تحصیل بپردازد. پایان نامه دوره ترکیبی، تابع رعایت مجموعه قوانین و مقررات آن است و موضوع آن باید مطابق با اولویت های دوره MPH باشد. موضوع پایان نامه دوره MPH در آغاز سال دوم دوره انتخاب و پس از تصویب در دانشکده بهداشت ثبت و اجرا خواهد شد. انتخاب موضوع در اوخر سال اول نیز بالامانع است.

تبصره ۱): به تشخیص کمیته دوره MPH و بر اساس درخواست دانشجو اخذ پایان نامه می تواند به دو صورت زیر صورت گیرد.
• پایان نامه بر اساس اولویت های دوره MPH به صورت ادغام یافته و مشترک با پایان نامه دکترای حرفه ای اخذ گردد. در این موارد پایان نامه دانشجویان با راهنمایی دو استاد راهنما که یک استاد راهنما از دانشکده بهداشت و استاد راهنمای دیگر از دانشکده های مربوطه (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می باشد انجام شود و دانشجویان این دوره فقط یک پایان نامه را در طول تحصیل می گذرانند.

• پایان نامه این دوره بدون ارتباط با پایان نامه های دوره پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی و به صورت مستقل و جداگانه ای ارائه گردد. در صورت پیشنهاد اخذ پایان نامه جدا توسط دانشجویان، موضوع در جلسه کمیته MPH مطرح و در صورت تأیید به صورت غیر مشترک با پایان نامه دکترای حرفه ای آنان ارائه می گردد.

تبصره ۱): در مواردی که پایان نامه ادغام یافته و مشترک باشد و موضوع دارای اولویت تحقیق در زمینه های تخصصی دیگر باشد استاد راهنمای دیگر می تواند از دانشکده ها دیگر (مدیریت، EDC و ...) انتخاب شود.

تبصره ۲): در هر صورت پایان نامه تابع مقررات حاکم بر پایان نامه در دانشکده بهداشت خواهد بود.

ماده ۱۰: کارآموزی

دوره کارآموزی در فیلد برنامه MPH برای دانشجویان بر اساس برنامه کارآموزی های در عرصه دانشکده بهداشت و مبتنی بر اهداف دوره MPH برگزار می شود. برنامه، طرح کلی و نحوه ارزشیابی این دوره بر اساس دستورالعملی که توسط دانشکده بهداشت تدوین می شود ارائه خواهد شد. دوره کارآموزی از نظر زمانی با هماهنگی با معاون آموزشی دانشکده های مربوطه برگزار می شود.

ماده ۱۱: گواهینامه ها

به فارغ التحصیلان این دوره، دانشنامه MPH اعطا می شود.
تبصره ۱) صدور گواهی پایان دوره تابع مقررات دوره کارشناسی ارشد و منوط به کسب حد نصاب امتیاز لازم از کلیه دروس (نمره حداقل ۱۴) و تحويل پایان نامه و مقاله مربوطه می باشد و زمان صدور آن پس از صدور گواهی دکترای حرفه ای خواهد بود.

تبصره ۲): مدرک MPH به افرادی تعلق خواهد گرفت که دوره MPH و دوره دکتری عمومی خود را با موفقیت به پایان رسانده باشند.

ماده ۱۲: پایش نامه

آیین نامه بعد از برگزاری یک دوره از برنامه در دانشکده بهداشت مورد بازبینی و در صورت نیاز اصلاح خواهد گرفت. علاوه بر آن به دو صورت زیر برنامه پایش می شود.

ارزشیابی تکوینی: نظارت بر حسن اجرای برنامه از طرف دفتر استعداد درخشنان و معاونت آموزشی دانشکده بهداشت و اصلاح موارد از طریق تعامل این دو نهاد

ارزشیابی تراکمی: ارزشیابی استادان و مدرسین برنامه از طریق سامانه ارزشیابی استاد مرکز مطالعات و توسعه آموزش پژوهشی و همچنین ارزشیابی درس در پایان نامه دوره انجام می گردد.
این آیین نامه در دوازده ماده و نه تبصره در چهل و چهارمین شورای دانشگاه مورخ ۹۷/۱۰/۵ به تصویب رسید و از زمان ابلاغ لازم الاجرا می باشد.